

[Ole Bjørn Kraft.]

demokratiske regering overtog fra den borgerlige regering, opbrugt på mindre end eet år, allerede inden den dårlige høst og inden de forringede bytteforhold indtrådte. Valutareserven var netop skabt for at have et rygstød imod en dårlig høst og et forringet bytteforhold, men da den skulle bruges til disse formål, var den opbrugt til finansiering af den socialdemokratiske politik. Dér har vi da baggrunden for vore vanskeligheder og de mærke udsigter fremover.

Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i årsagen til den situation, hvori vi i dag befinder os. Vi har jo også tidligere haft lejlighed til at drøfte denne side af sagen. Det var tilfældet i september, og det var tilfældet under finanslovdebatten; men jeg vil lige tilføje, at det dog er værd at konstatere, at medens regeringens repræsentanter i september anførte landbrugets stigende import af foderstoffer i forbindelse med den dårlige høst som årsag nummer 1 til valutavanskelighederne, så måtte finansministeren i sin tale i dag konstatere, at det var den stærkt voksende indenlandske efterspørgsel både efter forbrug og investering, som var hovedårsag til den hele misère. Det er dog altid et fremskridt, en rigtig erkendelse. Jeg kan kun dybt beklage, at den først kommer på et tidspunkt, hvor det i realiteten synes at være for sent, og hvor der er indtruffet sådanne skader i dansk økonomi, at det vil volde de største vanskeligheder og ofre at få den genoprettet.

Havde regeringen grebet ind i tide, ville den selv, folketinget og, hvad der naturligvis er det vigtigste, befolkningen i dag være blevet forskånet for mangt og meget. Jeg ved ikke, om omkostningerne ved den usikkerhed, som har hvilet over regeringens politik i hele den lange periode, hvor valutastillingen måned for måned er blevet forringet, kan gøres op i penge; men jeg kan ikke lade være med at tænke på de mange mennesker, som drevet af uroen over, hvad der eventuelt kunne ske, har fundet sig foranlediget til at foretage dispositioner, som de måske senere vil fortryde, og som måske vil komme til at belaste deres økonomi i de kommende måneder.

Hele denne atmosfære af usikkerhed skaber en højst utryg situation til stor skade

for befolkningen og erhvervslivets muligheder for at opretholde en sund økonomi. Der kan ikke være nogen som helst tvivl om, at den usikkerhed, som har hvilet over regeringens hele stilling, har bidraget til at forværre den i forvejen ugunstige situation. Den mangel på tillid til regeringen, som regeringen vel ikke selv er i tvivl om findes i store kredse, er en medvirkende årsag til den udvikling, vi har set. De resultater, som den tidligere regering opnåede, skyldtes ikke alene den politik, som blev ført, men stod også i forbindelse med befolkningens fortrøstning til, at inflationen ville blive bremset, og at man derfor både foretog opsparing og undlod at fremskynde sit forbrug.

Nå, og nu kommer regeringen altså og anmoder om at få bevilget $\frac{1}{2}$ milliard kr. i afgiftsforhøjelser eller helt nye afgifter. Det sker som led i en omfattende kriseplan. Dens enkeltheder er det umuligt at få tid til at beskæftige sig med i dag, det ville gøre debatten altfor omfattende, men jeg vil dog gerne gøre den generelle bemærkning, at vi frygter, at den på mange måder ville medføre en uønsket forøgelse af administrationen og åbne døren til nye kontrolforanstaltninger i modsætning til den afviklingspolitik på disse områder, som den tidligere regering gennemførte.

Jeg må altså nøjes med at holde mig til hovedlinierne. På to områder vil vi ikke fremføre kritik. Det gælder, når regeringen udtaler, at den ikke har til hensigt at slække den hidtidige pengepolitik. Rente-niveauet ligger nu indtil $1\frac{1}{2}$ pct. over renteniveauet i den borgerlige regerings tid og over niveauet på det tidspunkt, socialdemokratiet gik til valg. På hvad? På kravet om en lavere rente end den, der da var gældende. Jeg skal ikke komme med mange yderligere kommentarer, blot konstatere, at den socialdemokratiske regering altså nu er af den opfattelse, at den nuværende kreditstramning ikke er ført videre, end at det dog kan forsvares. Det er dog under alle omstændigheder også en kendsgerning, at vi indtil nu ikke har mærket noget til den forøgelse af arbejdsløsheden, som socialdemokraterne så ofte, dengang de var i opposition, har betegnet som kreditstramningens konsekvens. Således arbejder fru Nemesis! (Statsministeren [H. C. Han-